

WeOffice

Mer än bara vackra kontor

**Arbetsplatsstrategi för kontorsverksamhet och Utredning avseende
utformning av labbmiljöer**

Sveriges Lantbruksuniversitet

Datum: 2025-06-24

WeOffice AB

🌐 www.weoffice.eu ✉ info@weoffice.se ☎ 0046 73 979 36 63
Hagaesplanaden 96, 113 69, Stockholm
Organisationsnummer 556906-2382

Innehållsförteckning

- Bakgrund
- Följande insatser har genomförts
- Följande delar presenteras i rapporten
- Målbild och riktningen framåt
- Förslag på arbetssätt
- Undantag från ett fullt flexibelt arbetssätt
- Dimensionering
- Clean desk policy
- Säkerhetszoner enligt lökprincipen
- Verksamhetens ytor idag och framåt
- Samlokalisering av kontorsytor och labbmiljöer
- Förslaget – Diversifiering
- Hemvister och zonindelning
- Förslag på hemvister
- Tilldelning av fasta platser
- Förslag på förvaring
- Utrustning vid skrivbordsplatser och utrustning i mötesrum
- Gemensamma och isolerade labbmiljöer
- Förändringsledningsinsatser
- Övergripande slutsatser och förbättringsområden avseende samband över ytor och byggnader
- Verksamhetens vägval inför det fortsatta arbetet
- Appendix

Bakgrund

Flertalet fakulteter inom Sveriges Lantbruksuniversitet är i behov av en lokalöversyn för att skapa mer ändamålsenliga miljöer, som bättre möter de anställdas och studenternas behov av en god och hälsosam arbets- och studiemiljö. Flera byggnader är i behov av renovering och upprustning för att motsvara de krav som finns på bl.a. tekniska system, ventilation, belysning, tillgänglighet och en bra arbetsmiljö. Dessutom är verksamheterna utspridda över campusområdet i olika byggnader, vilket försvårar effektivt samutnyttjande av lokaler, forsknings- och undervisningsinfrastrukturer samt inte minst möjligheten till samarbeten.

För närvarande pågår en lokalplaneringsprocess i Alnarp där en studie av Akademiska hus har påbörjats. Verksamheten har efterfrågat stöd för en kompletterande kartläggning av kontorsverksamheten samt labbmiljöerna för de fem institutionerna, som med totalt cirka 310 medarbetare, ska samlokaliseras till Västra noden. De fem institutionerna är:

- Biosystem och Teknologi, BT (med huvudsaklig placering i Vegetum)
- Växtförädling, VF (med huvudsaklig placering i Horticum)
- Växtskyddsbiologi, VSB (med huvudsaklig placering i Vegetum)
- Människa och Samhälle, IMS (ämnas samlokaliseras till Västra noden)
- Sydsvensk skogsvetenskap, SSSV (ämnas samlokaliseras till Västra noden)

WeOffice har genomfört en studie avseende labb- och kontorsmiljöerna i syfte att kartlägga förutsättningarna för ett ökat samnyttjande av olika ytor. I denna rapport presenteras resultatet av studien.

Ramverket Workplace Adequacy™

Basen i vårt arbete vilar på det evidensbaserade och beprövade ramverket Workplace Adequacy™ som appliceras i Workplace Adequacy™ Survey, i våra utbildningar och konsultativa insatser. Mer information om ramverket finner du på www.weoffice.eu.

Följande insatser har genomförts

Två parallella processer har pågått samtidigt. Den ena för att kartlägga de kontorsrelaterade behoven och den andra för att kartlägga de labbrelaterade behoven. Nedan listas de olika aktiviteter som genomförts.

Kontorsrelaterade insatser

- Workshop med ledningsgrupp/styrgrupp.
- Fokusgruppsintervjuer med chefer med fokus på institutionernas behov. (Se bilaga)
- Min dag på jobbet - Workshop med medarbetare omgång 1 (83 deltagande)
- Workplace Adequacy™ Survey - enkät som skickas ut till alla berörda medarbetare. Omgång 1
- Anpassad version av min dag på jobbet - flera tillfällen för att öka deltagandet (105 deltagande, oklart överlapp med omgång 1)
- Förlängd svarstid och påminnelser gällande enkäten

Labbrelaterade insatser

- Genomgång av material från tidigare utfört arbete
- Två platsbesök med fokus på fotodokumentation och inventering av rum
- Fokusintervjuer med ansvariga i respektive institution i syfte att öka förståelse för nuvarande arbetssätt och framtida lokalbehov
- Workshop med labbansvariga och superanvändare från berörda institutioner. Fokus var på att skapa klusterindelning av labb som kan samlokaliseras, identifiera labb som ej kan samlokaliseras och definiera stödfunktioner
- Översyn av husens förutsättningar
- Arbete med planvyer för att visualisera ytor och utrustningsplacering
- Insamling av sensordata för att bedöma nyttjandegrad i befintliga labbutrymmen
- Kartläggning och analys av källare för eventuell framtida användning

Följande delar presenteras i rapporten

- **Målbild och riktningen framåt** – Resultat från visionsworkshopen
- **Förslag på arbetssätt** (kan variera mellan olika delar av verksamheten) samt eventuella undantag
- **Dimensionering** – hur många medarbetare arbetsplatsen ska dimensioneras för, utöver de med fasta arbetsplatser. Dimensioneringen baseras på närvarodata och styrgruppens valda dimensioneringsstrategi
- **Beskrivning av institutionernas befintliga ytor**
- **Diversifiering** – antal ytor och vilka typer av ytor som behövs
- **Förslag för att underlätta samarbete** – olika alternativ på klustring i hemvister
- **Förslag avseende IT-utrustning** – olika typer av rum och öppna ytor
- **Förslag på förhållningsregler** i framtida arbetsmiljöer – se *Clean Desk Policy* samt zonindelning i hemvister
- **Förslag på förvaringslösningar**
- **Förslag på säkerhetszoner**
- **Förslag på aktiviteter** som kan underlätta förändringsresan, med hänsyn till att olika delar av verksamheten kan kräva olika typer av insatser
- **Typrumsbeskrivning av labbmiljöer** som kan klustras med tillhörande stödfunktioner
- **Lista över isolerade labb**
- **Översikt över rumsfunktioner** för labb och stödfunktioner
- **Lista över skrymmande utrustning**, inklusive egenskaper och funktion per nuvarande labb
- **Sammanställning av uppskattat ytbehov** för labb- och kontorsmiljö vid en eventuell ombyggnation
-

Målbild och riktningen framåt

Styrgruppen har fattat beslut om att en arbetsplatsstrategi ska tas fram med inriktning mot ett flexibelt arbetssätt där fasta behov ska tas med i beaktande. Arbetsplatsen ska bestå av olika typer av arbetsytor som möter hela verksamhetens behov. Arbetsplatsstrategin grundar sig i nedan:

Framtidssäkrade och samordnade lokaler för forskning och utbildning

- Framtida forskningslokaler ska vara **representativa** och **värdiga den världsledande forskning som verksamheten bedriver!**
- Undervisningslokalerna behöver **moderniseras**, vara **ändamålsenliga** och **anpassas till dagens och framtidens utbildningar**.
- En av projektets viktigaste målsättningar är att **förbättra lokalstandarden** i de äldre byggnaderna och därmed också förbättra arbets- och studiemiljön.
- Dessutom att **öka lokaleffektiviteten** (förtätning), **samnyttja laboratorieytor** och nå **andra synergieffekter** genom samordning med liknande verksamheter såväl inom LTV fakulteten och som mellan LTV- och S-fakulteterna.

I Västra noden är målet att skapa

- **Moderna, hållbara** och **effektiva** lokaler med **bra, hälsosamma** och **attraktiva** arbets- och studiemiljöer till rimliga kostnader. Detta genom att anpassa befintliga hus och koppla samman dessa med hjälp av en ny byggnad, ett centralt beläget nav.
- Ett sammanhållet byggnadskomplex med **kreativ** och **inbjudande** forsknings-, studie- och samverkansmiljö, där medarbetare, studenter och besökare **trivs** och **ges de bästa förutsättningarna** för att skapa goda resultat. Och en plats där verksamheterna finns **närmare varandra för bättre utbyte och enklare samarbeten**.

Förslag på arbetssätt

Styrgruppen har efterfrågat en arbetsplatsstrategi som i huvudsak bygger på ett flexibelt arbetssätt, med möjlighet till särskilda undantag. En betydande andel av medarbetarna har en stark önskan om att ha personliga platser. Argumenten som framförs är bland annat: behov av arbetsro och fokus, möjlighet till förvaring av material, svårigheter att hitta kollegor och att själv bli hittad, behov av närhet till funktionella ytor, invanda arbetssätt, oro för försämrad hälsa samt oro för förlorad arbetstid till följd av svårigheter att finna en lämplig arbetsplats.

I en flexibel lösning kan dessa behov hanteras på följande sätt:

- Arbetsro och fokus: Behovet av arbetsro tillgodoses genom att arbetsplatsen utrustas med tysta skrivbordsplatser i flexibla miljöer såsom enskilda arbetsrum, tysta större rum med 4–8 platser samt så kallade bibliotek. Därtill kan diversifierade zoner med olika aktivitetsnivåer införas, vilket ger individen större möjlighet att välja arbetsmiljö efter aktuell uppgift (se nästa sida om zonindelning).
- Förvaring: Specifika förvaringslösningar anpassade efter verksamhetens behov föreslås. Se vidare förslag längre fram i rapporten.
- Hitta kollegor: Genom att införa hemvister och utforma layouten på ett sätt som

underlättar överblick, kan medarbetare lättare se vilka kollegor som är på plats och var de befinner sig.

- Närhet till funktionella ytor: Layouten utformas så att ytor som ofta används – exempelvis öppna kontorsmiljöer, laboratorier och undervisningslokaler – placeras i nära anslutning till varandra.
- Förlorad arbetstid vid förflyttningar: Detta hanteras genom att arbetsplatsen dimensioneras korrekt, och att tekniklösningar är både enhetliga och användarvänliga, vilket förenklar förflyttning mellan olika arbetsmiljöer.
- Särskilda behov: Medarbetare som av hälsoskäl behöver fasta platser tilldelas sådana enligt ett särskilt förfarande.

Vår bedömning är att om hänsyn tas till ovanstående aspekter på ett genomtänkt sätt, är det möjligt för verksamheten att arbeta enligt ett flexibelt arbetssätt. På de följande sidorna presenteras ett förslag baserat på denna inriktning. Förslaget redogör bland annat för vilka undantag som kan behöva göras, vilka ytor som bör finnas och i vilken omfattning, samt hur hemvister kan organiseras för att underlätta genomförandet av arbetsuppgifter och främja önskvärda samarbeten.

Undantag från ett fullt flexibelt arbetssätt

I det här förslaget redovisas undantag från huvudregeln om ett flexibelt arbetssätt. Med flexibelt arbetssätt avses att medarbetare inte har en fast, personlig arbetsplats, utan har tillgång till ett varierat utbud av arbetsytor – såsom tysta zoner för fokus, samarbetsytor, mötesrum och sociala ytor – som de kan använda utifrån arbetsuppgift, behov och dagsform. Syftet med det flexibla arbetssättet är att skapa en mer effektiv och behovsanpassad arbetsmiljö som främjar både koncentrerat arbete och samverkan, samtidigt som lokalutnyttjandet optimeras.

Eftersom det inom vissa grupper finns ett starkt önskemål om fasta platser, föreslår vi följande undantag:

- **40 fasta arbetsplatser**, som i första hand bör reserveras för personer med dokumenterade behov av särskilt anpassade arbetsmiljöer – behov som inte kan tillgodoses inom ramen för ett flexibelt arbetssätt. Enligt dialog med verksamheten uppgår antalet personer med sådana behov i dagsläget till sex stycken. Hälften av dessa fasta platser föreslås placeras i öppna miljöer, och den andra hälften i arbetsrum längs fasaden.
- **Åtta bokningsbara platser** föreslås placeras i ett särskilt fokusrum. Dessa platser ska kunna bokas för längre tidsperioder och vara avsedda för arbetsuppgifter som kräver hög koncentration – exempelvis skrivande av forskningsansökningar, kursutveckling eller arbete med avhandling i slutskedet av en forskarutbildning. Platserna ska vara utrustade med avlastningsytor runtom.
- **Därutöver föreslås att institutionerna tilldelas totalt tio rum**, om cirka 25 kvadratmeter vardera, att fördela sinsemellan utifrån storlek och behov. Hur dessa rum ska utformas avgörs av respektive institution – till exempel som grupprum med skrivbordsplatser, projektrum eller mindre mötesrum.

Dimensionering

- **Beslut om dimensionering:** Styrgruppen har fattat beslut om att den framtida arbetsplatsen ska dimensioneras enligt principen riklig, vilket innebär en dimensionering baserad på medelvärde plus två standardavvikelser. Detta innebär att arbetsplatsen kommer att vara generöst dimensionerad för att täcka 98% av alla arbetsdagar. Därtill har styrgruppen beslutat att ytterligare en standardavvikelse ska adderas vid beräkningen, för att kompensera för den högre närvaron som förväntas uppstå till följd av en mer verksamhetsanpassad arbetsplats, där fler medarbetare förväntas kunna genomföra fler aktiviteter på ett effektivt sätt.
- **Personalantal:** Det nuvarande personalantalet uppskattas till 310 medarbetare. Den framtida tillväxten bedöms som låg, och därför föreslås en beräkning av framtida personalstyrka baserad på en tillväxt om 3% per år under sju år. Det ger ett framtida personalantal om 381 personer. Utöver detta föreslås ett tillägg på 19 personer för att inkludera framtida gästforskare och andra tillfälligt anställda. Den totala beräknade personalstyrkan uppgår därmed till 400 personer, vilket utgör grunden för dimensioneringen.
- **Beräkningen:** Medelnärvaron är beräknad till 48 %. Genom att lägga till tre standardavvikelser ($1 \text{ SD} = 4 \%$) uppnås en total dimensioneringsnivå om 60 %. Baserat på en framtida personalstyrka om 400 personer och en närvaronivå om 60 %, ska arbetsplatsen därmed dimensioneras för 260 medarbetare.

Clean desk policy

Definition

Clean desk policy är en riktlinje som anger hur länge en medarbetare får lämna sin arbetsplats innan den ska göras tillgänglig för andra. Medarbetaren frigör platsen genom att ta bort sina personliga tillhörigheter och arbetsredskap, samt iordningställer arbetsytan. Om clean desk policy är satt till en timme innebär det att medarbetaren inte behöver frigöra platsen om hen planerar att vara borta kortare tid än så. Exempelvis: Om medarbetaren använder en arbetsplats och har ett inplanerat möte som varar i en timme, kan personliga tillhörigheter och arbetsmaterial ligga kvar. Men om det inplanerade mötet är längre än en timme – eller om flera efterföljande möten tillsammans överskrider en timme – behöver platsen göras tillgänglig för andra.

Syfte

Syftet med clean desk policy är att alla närvarande medarbetare enkelt ska kunna hitta de platser de behöver i rätt zon. Ju bättre policyn efterlevs, desto bättre fungerar det aktivitetsbaserade kontoret.

Aktuellt förslag

Det aktuella förslaget för dimensioneringen bygger på en clean desk policy om en timme för arbetsplatser i grön och orange zon. För arbetsplatser i röda zoner gäller en begränsad clean desk policy.

Det innebär att om du använder en plats i en röd zon och lämnar den för andra aktiviteter, ska platsen frigöras – på samma sätt som ett mötesrum lämnas i ordning efter avslutat möte. Självklart är det tillåtet att ta kortare raster utan att rensa skrivbordet, men eftersom ytorna i röda zoner är särskilt eftertraktade förväntas du visa hänsyn och göra platsen tillgänglig när du inte aktivt använder den.

Varför inte en längre clean desk policy?

En clean desk policy som överstiger en timme i gröna och orange zoner, i kombination med låg efterlevnad, kan skapa utmaningar under vanliga arbetsdagar med hög närvaro. Då riskerar fler skrivbord att vara upptagna som förvaringsytor trots att de inte används som arbetsplatser. Om tidsgränsen för clean desk policy höjs innebär det i praktiken att medarbetare reserverar skrivbord hela dagen. Detta skulle kräva att fler arbetsplatser tillförs – motsvarande minst 0,5 standardavvikelse – vilket medför utmaningar som:

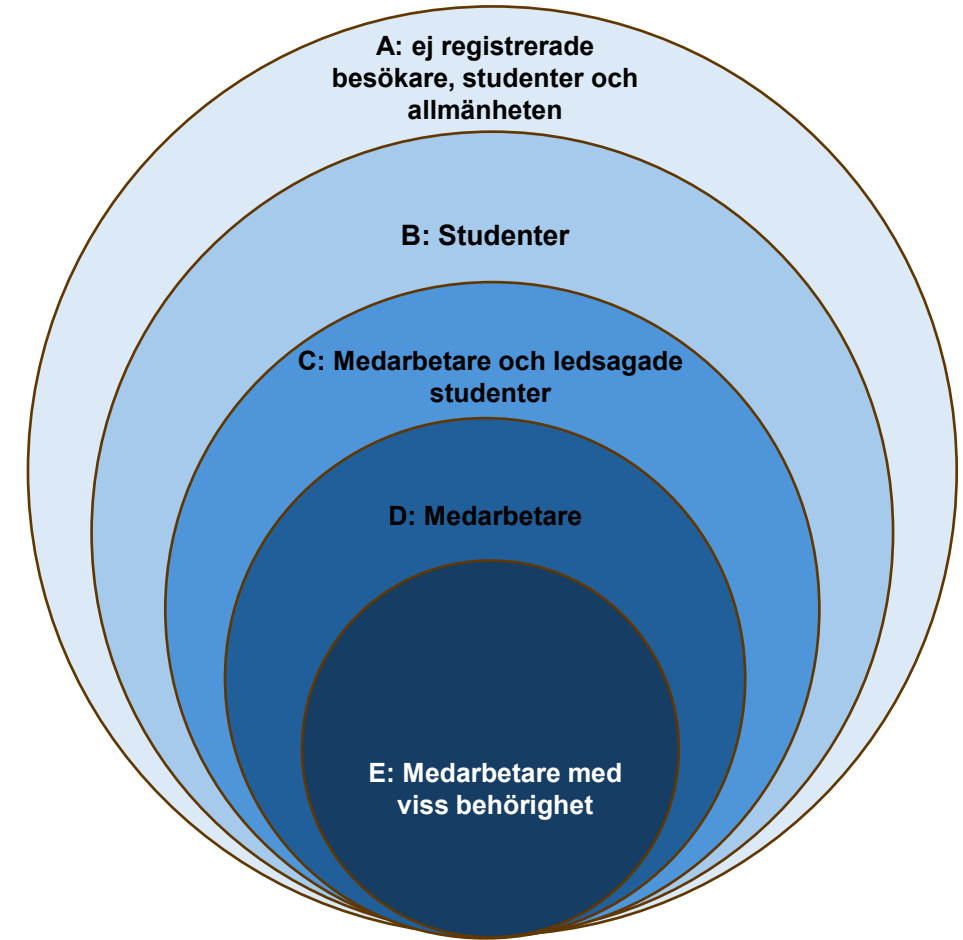
- Svårigheter att hitta varandra, då verksamheten sprids ut över större ytor
- Risk för att kontoret upplevs som glest och öde, då beläggningen på skrivbordsytorna minskar

Säkerhetszoner enligt lökprincipen

För att säkerställa att obehöriga inte vistas i lokalen föreslås att verksamheten överväger att dela in den framtida lokalen i säkerhetszoner enligt *lökprincipen*. Nedan presenteras ett förslag på indelning som verksamheten kan ta ställning till.

Enligt förslaget delas lokalen in i fem olika zoner, från **Zon A** (lägst säkerhet) till **Zon E** (högst säkerhet):

- **Zon A** – tillgänglig för alla besökare och för allmänheten.
- **Zon B** – Studentmiljöer såsom lärosalar och hörsalar
- **Zon C** – En zon som utgör gränssnittet mellan medarbetare och studenter. I denna zon får studenter vistas om de ledsagas av behörig personal.
- **Zon D** – Här placeras kontorsytor och labbytor.
- **Zon E** – Särskilda utrymmen som kräver särskild behörighet. Exempelvis labbytor där tillträde kräver särskild kompetens eller "körkort", samt andra känsliga miljöer som inte ska vara tillgängliga för obehörig personal.

Verksamhetens ytor idag och framåt

Fastigheterna är i dag mycket ineffektiva i sin utformning när det gäller hur ytorna hanteras. Detta blir tydligt när vi ser på andelen yta som går till infrastruktur, vilket till största delen utgörs av korridorer.

Den totala ytan som hyrs i dag uppgår till 10 370 kvm (inklusive labb, kontor, infrastruktur, mötesrum med mera). En stor andel av denna yta används för infrastruktur – det vill säga nödvändiga utrymmen men som kan optimeras. På Vegetums entréplan utgör infrastrukturen 46% av ytan, och i Horticum är motsvarande andel 35%.

Vi har estimerat att det kontorsrelaterade ytbehovet för verksamheten (inklusive tillhörande infrastruktur) uppgår till cirka 3 500 kvm. Detta inkluderar även ett generöst lunchrum motsvarande cirka 10% av ytan, samt flera mötesrum. Ytan för labbverksamheten tillkommer ovan på detta, men genom en effektiv lokalutformning bedömer vi att det är möjligt att avsevärt minska det totala ytbehovet – samtidigt som funktion, flöden och samarbete förbättras.

Nästa steg är att se över vilka ytor verksamheten har tillgång till, hur dessa kan utformas, beräkna kostnader för anpassningar och förutsättningarna för en god avkastning (ROI) över tid. Detta görs med utgångspunkt i fastigheternas möjligheter – som Horticums innergård – men också med hänsyn till deras begränsningar, som Vegetums mörka korridorer och cirkulationsytor.

Verksamheten som ämnar samlokaliseras till Västra noden förfogar idag över följande ytor:

SSSV:	860 kvm – uppgift om yta för infrastruktur saknas
IMS:	370 kvm – uppgift om yta för infrastruktur saknas
Vegetum entréplan :	4470 kvm varav 2050 kvm är infrastruktur (46%)
Vegetum källarplan:	1440 kvm varav 930 kvm är infrastruktur (65%)
Horticum:	3230 kvm varav 1120 kvm är infrastruktur (35%)

Samlokalisering av kontorsytor och labbmiljöer

Verksamheten har som mål att öka yteffektiviteten i både kontors- och labbmiljöer, samt att utforma lokalerna på ett sätt som förenklar framtida anpassning efter nya behov. För att möjliggöra detta föreslår vi att kontors- och labbytor i högre grad samlokaliseras till egna avgränsade områden, så att varje typ av yta bättre kan anpassas till den verksamhet som ska bedrivas där.

- **Kontorsmiljön** föreslås delas in i hemvister enligt separat beskrivning.
- **Labbmiljöerna** föreslås planeras på ett sådant sätt att labb med liknande förutsättningar och behov placeras i samma kluster. Labb inom samma kluster kan placeras i större gemensamma rum, med stödjande funktioner i nära anslutning. När labb i samma kluster behöver avskiljas – exempelvis på grund av kontamineringsrisk – föreslås de placeras i intilliggande rum med tillgång till gemensamma stödfunktioner. En mer detaljerad beskrivning finns i separat dokument. Att, där det är möjligt, arbeta med öppna miljöer bidrar till en ökad flexibilitet för framtida behov samt till bättre möjligheter för samarbeten mellan personer inom samma labbkluster.

Förslaget – Diversifiering

Till höger listas de kontorsytor som verksamheten bedöms behöva.

Utgångspunkten är att samtliga ytor, utöver de ytor som tilldelas som fasta platser, samnyttjas av alla institutioner.

Lunchytan bör innehålla ytor för spelbord och vara utformad för informella samarbeten samt stormöten.

Ett par av de mindre mötesrummen samt ett mellanstort rum bör placeras i en yta som främst är tillgängliga för besökare, men även för studenter. Större möten, fler än 30 personer, föreslås genomföras antingen i lunchrummet eller i befintliga större lektionssalar.

I tillägg behöver verksamheten även tillgång till ett omklädningsrum för ombyte vid kommunikation till och från jobbet. Detta omklädningsrum kan övervägas delas med personer som behöver byta om före och efter att de varit ute i fält.

Hur ytorna i övrigt ska fördelas mellan olika hemvister bör planeras längre fram när verksamheten tagit ställning till vilket hemvistförslag som ska tillämpas (se nästa sida), vilka byggnader som ska anpassas samt hur anpassningen kommer att ske.

	Typ av yta	Antal ytor	Antal kvm (inkl. kommunikationsstråk)	Antal sittplatser per total yta
Skrivbordsytor	Samarbetsrum med 2 skrivbordsplatser	10	108	20
	Dedikerad skrivbordsplats i öppen yta	20	96	20
	Dedikerad tillfällig skrivbordsplats	8	58	8
	Dedikerat arbetsrum med 1 skrivbordsplats	20	288	20
	Skrivbordsplats utan sidoskärm	32	192	32
	Skrivbordsplats med sidoyta	50	360	50
	Skrivbordsplats i bibliotek/tyst öppen yta	30	288	30
	Grupprum med 4 skrivbordsplatser	10	202	40
	Arbetsrum med 1 skrivbordsplats	40	288	40
	Delsumma		1880	260
Mötesytor	Kreativitetsrum 4-6 personer	1	26	6
	Högt bord 8 platser	2	43	16
	Stort mötesrum 30 personer	2	197	60
	Medelstort mötesrum 16 personer	4	202	64
	Projektrum	3	72	18
	Litet mötesrum 4-6 personer	8	192	48
	Litet mötesrum med mjuk sittning 3-4 personer	2	19	8
	Mötesyta i öppen miljö (mjuk sittning)	8	29	8
	Sändningsrum	3	43	
	Delsumma		823	228
Övriga arbetsytor	Lunchrum	120	288	120
	Mjuka sittplatser i bibliotek	8	29	8
	Touch down-platser	8	38	8
	Delsumma		355	136
Förvaring	Städförråd	4	19	
	Vaktmästarförråd	1	24	
	Personlig förvaring	402	48	
	Förråd	4	29	
	Enhetsförvaring	60	36	
	Delsumma		156	
Support	Externt kapprum	1	14	
	Internt kapprum	4	96	
	Kaffestation	2	7	
	Postrum	1	12	
	Korskopplingsrum	3	14	
	Rum för skrivare och kopiatorer	4	58	
	Vilorum	2	24	
	RWC	4	24	
	Studio	1	24	
	WC	16	58	
	Delsumma		331	
	TOTALT		3545	624

Hemvister

Ett flexibelt kontor med hemvister främjar önskvärda samarbeten, och har lättare för att möta olika gruppers varierande behov.

I följande avsnitt kommer vi presentera:

- Den tillämpade definitionen av hemvist
- Förslag på zonindelning i en hemvist
- Hemvister – med utgångspunkt i institutioner

Hemvist definition och zonindelning

En hemvist är en större del av kontoret, till exempel ett helt våningsplan, som innehåller ett urval av arbetsytor som tillsammans möter verksamhetens behov. Arbetsytorna i en hemvist kan variera i typ och antal beroende på vilka verksamheter som ska sitta i hemvisten.

En fungerande hemvist är viktig för att samarbeten inom en grupp ska fungera samt för att möjliggöra nya samarbeten. En icke fungerande hemvist medför en risk att revir uppstår, vilket kan leda till att en grupps höga närvaro inte på ett naturligt sätt kan buffras av en annan grupps låga närvaro. Detta leder i sin tur till en känsla av trängsel, att behovet av avskildhet inte uppfylls samt risk för att man väljer att arbeta på distans. I förlängningen leder detta till att verksamheten kan behöva planera sin närvaro på kontoret.

En hemvist är en utgångspunkt för vissa grupperingar men ska inte utesluta de som inte tillhör hemvisten. Tvärtom ska samnyttjandet eftersträvas dels för att buffra mot de dagar då många är på plats, dels för att främja samarbete.

För att en hemvist ska fungera optimalt finns en del kriterier som bör uppfyllas:

- Undvik att tilldela ytor till fåtal grupperingar (minst tre grupper om minst 70 personer bör dela en hemvist för att motverka revirtänk).
- Hemvisten behöver vara diversifierad med olika typer av arbetsytor inklusive skrivbordsytor i olika öppna zoner, skrivbord placerade i olika typer av rum som arbetsrum och samarbetsrum samt mötesytor placerade både i öppna ytor och i rum.
- Utrustningen i respektive yta bör vara ändamålsenlig med en hög lägsta standard. I en och samma zon bör utrustningen dessutom vara homogen så att det är samma typ av dockningsstationer och dylikt.
- En hemvist ska vara rätt dimensionerad. En för stor hemvist leder till avsaknad av puls och svårighet att finna varandra medan en för liten hemvist leder till en känsla av trängsel. Konsekvenserna av en feldimensionerad hemvist oavsett riktning medför att närvaro på arbetsplatsen sjunker. I det ena fallet då man har svårt att finna varandra och upplever avsaknad av puls, och i andra fallet för att medarbetare inte hittar en lämplig arbetsplats.

Zonindelning

För att möta behovet av ytor för koncentrerat arbete och för att främja samarbeten, föreslås att zoner skapas med olika förhållningsregler:

- Gröna zoner - Alla former av interaktion och möten är tillåtna. Skrivbordsplatserna saknar sidoskärmar mellan grannplatsen för att underlätta samarbete och interaktion. Sidoavdelare kan placeras mot korridor för att skapa avskildhet gentemot passage i korridor samt för bättre akustik i miljön. Dessa skrivbordsplatser kan förses med webbkamera för att underlätta digitala möten.
- Orange zoner – Korta interaktioner är tillåtet men längre samtal och möten är inte tillåtet. Skrivborden förses med sidoavdelare för ökad avskildhet. Arbetsplatsen ska inte förses med webbkamera.
- Röda zoner (arbetsrum, bibliotek, tysta landskap) – Ingen form av interaktion är tillåtet. Skrivborden bör vara försedda med höga sidoavdelare för ökad avskildhet. Arbetsplatsen ska inte förses med webbkamera.

Kontoret bör diversifieras så att de ytor som medarbetare ofta använder finns i nära anslutning till orange och gröna ytor. Dessa ytor är ofta skrivbordsytor (både i öppna ytor och rum), projektytor, bibliotek samt små mötesrum och informella mötesytor. Ytor som används mer sällan eller som bokas med längre framförhållning kan med fördel placeras längre bort från de orange och gröna ytorna och kan även placeras utanför hemvisten, exempelvis i interna och externa konferensanläggningar.

Hemvister – med utgångspunkt i institutioner

Styrgruppen har efter dialog med berörda prefekter beslutat att hemvister per institution ska inrättas. Verksamhetsstöd föreslås dela hemvist med de institutioner som de stöttar.

Fördelar

Trygghet i det bekanta – Hemvisterna kan komma att påminna om dagens arbetssätt, vilket minskar oro inom organisationen och mer sannolikt välkomnar det nya arbetssättet

Mindre behov av att förändra organisationskultur på kort sikt – I en organisation av mer traditionell karaktär kan det upplevas positivt med ett stegvis införande snarare än abrupt skifte till ett aktivitetsbaserat arbetssätt, då det sätter mindre press på att samtidigt förändra kulturen inom organisationen

Förenklad intern kommunikation – Vissa typer av informationsflöden inom institutionerna kan ske mer spontant, och i vissa fall mer effektivt i de fall medarbetarna inte har applicerat ett fullt digitalt kommunikationssätt

Utmaningar

Begränsade samarbeten över institutionsgränser – Syftet att samverka mellan olika delar inom organisationen motverkas, vilket har varit ett önskemål från medarbetarna

Risk för revirtänk – Med en given yta för respektive institution finns en risk att en vi och dem-känsla frodas

Mindre yteffektiva lokaler – En grupps höga närvaro buffras inte av en annan grupps låga närvaro. Detta gör att man behöver planera för fler ytor än vad som hade behövts om institutionerna delade samma yta

Risk för omanpassning – En verksamhets tillväxt buffras inte av en annan verksamhets kontraktion, vilket kan leda till att lokalerna behöver anpassas på nytt

Tilldelning av fasta platser

Tilldelning utifrån särskilda personliga behov

En process ska tas fram för att tilldela fasta platser utifrån personliga behov. Just tilldelningen av fasta platser är ett exempel på nödvändig utredning för att kunna möta särskilda behov. Det kommer därför att vara nödvändigt att se över andra behovsaspekter i samband med detta.

Processen för utredning av fasta platser bör redogöra för:

- Vilka behov som föranleder undantagen (diagnoser och funktionsvariationer).
- Hur behoven ska tillgodoses. När är det aktuellt med fasta platser i rum och när är det aktuellt med fasta platser i öppna landskap?
- Frekvens för omvärdering av beslut. Om besvären är av art som innebär att de på sikt kan minska, kan prövningar av behovet göras med 6 till 12 månaders mellanrum.

- Om prio-platser bör övervägas. Prio-platser innebär att medarbetare med särskilda behov har rätt till vissa platser när de är på arbetsplatsen. När de inte är på arbetsplatsen kan ytan användas av andra. Detta tillvägagångssätt bör särskilt övervägas när arbetsrum snarare än platser i öppna landskap tilldelas.

Tilldelning utifrån roll och funktion

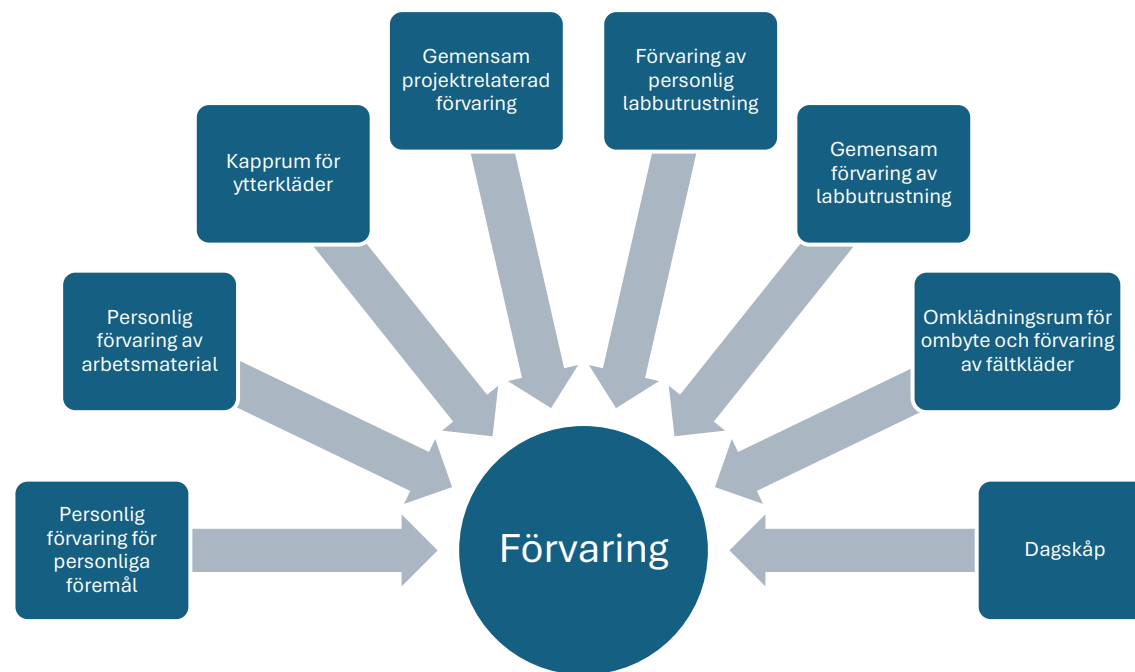
I takt med att verksamheten ändras kan nya roller och funktioner uppstå där man behöver utvärdera om rådande arbetssätt är aktuellt även framåt. Det kan innebära att arbetssätt för nya roller och funktioner behöver stipuleras eller att rådande arbetssätt behöver omvärderas.

Då avsteg till fasta platser i ett flexibelt kontor innebär att arbetsytor för de som arbetar flexibelt minskar bör avsteg alltid övervägas noggrant med hänsyn till både för de som fortsatt ska arbeta flexibelt och de som undantagen avser.

Förslag på förvaring

Nedan presenteras förslag på olika typer av förvaringslösningar, utformade för att möta verksamhetens varierande behov. Förslagen ges i ett generellt format, men syftar till att täcka varje medarbetares behov och att finnas i nära anslutning till hemvisterna.

- **Personlig förvaring** - Samtliga medarbetare tilldelas ett förvaringsskåp för personliga föremål.
- **Gemensamma kapprum** - Kapprum för ytterkläder placeras i anslutning till den personliga förvaringen.
- **Dagskåp** - Skåp för tillfällig förvaring av exempelvis resväskor eller träningsväskor, även tillgängliga för gäster.
- **Projektförvaring** - För projekt med flera inblandade föreslås särskilda skåp för förvaring av projektmaterial. Skåpen ska kunna tillgodose olika behov avseende storlek och säkerhetsklassning.
- **Förvaring av personligt arbetsmaterial** - Skåp för individuell förvaring av arbetsrelaterat material, med möjlighet att komplettera med öppna eller låsbara bokhyllor.
- **Förvaring av personlig labbutrustning** - Skåp för individuell labbutrustning, utformade för att möta varierande behov av storlek och säkerhet.
- **Gemensam labbförvaring** - Förvaring av gemensam labbutrustning både i laboratoriemiljön och i angränsande förrådsutrymmen.
- **Omklädningsrum** - Utrymmen med möjlighet till ombyte, och förvaring av grövre eller smutsiga fältkläder som inte bör tas med in i övriga inomhusmiljöer.

Utrustning vid skrivbordsplatser

Nedan används begreppet "Standardutrustning". Med det menas höj- och sänkbart bord (bredd 160 cm, djup 80 cm), ergonomisk skrivbordsstol som är enkel att ställa in, dubbla skärmar med tillhörande dockningsstation (alternativt en större böjd skärm med inbyggd dockningsstation), samt mus och tangentbord (med kabel).

- **Arbetsrum och/eller Digitala mötesrum**
En uppsättning standardutrustning samt kamera för Teamsmöten. Whiteboard bör finnas i rummet. Hälften av arbetsrummen bör utformas enligt ljudklass I, och resterande enligt ljudklass III.
- **Samarbetsrum**
Dubbla uppsättningar av standardutrustning samt kamera för Teamsmöten. Whiteboard bör finnas i rummet. Samarbetsrummen bör utformas enligt ljudklass I.
- **Grupprum med skrivbordsplatser**
Fyra uppsättningar av standardutrustning. Whiteboard bör finnas i rummet. Grupprummen bör utformas enligt ljudklass II.

- **Skrivbord i öppna ytor för samarbete**
Standardutrustning samt en ljudabsorberande skrivbordsavdelare på fronten (40 cm över bordskant).
- **Skrivbord i öppna ytor för individuellt arbete**
Standardutrustning samt ljudabsorberande skrivbordsavdelare på front och sida (40 cm över bordskant).
- **Skrivbord i öppna ytor för individuellt arbete med avställningsyta**
Standardutrustning samt ljudabsorberande skrivbordsavdelare på front och sida (40 cm över bordskant). I närheten bör ett högt bord eller en avställningsyta finnas.
- **Skrivbord i tyst storrum eller i bibliotek**
Standardutrustning samt ljudabsorberande skrivbordsavdelare på front och sida (60 cm över bordskant). Rummet kan även förses med fåtöljer för individuellt arbete.

Ljudisolering från annat utrymme **R'w [dB]**; ljudisolering från korridor **R'w [dB]**, enligt följande dB-värden:

- Klass I** – Kontorsrum (utrymme för enskilt arbete eller samtal): **35; 30** (klass A)
- Klass II** – Mötesrum (utrymme med krav på måttlig sekretess eller avskildhet): **44; 40**
- Klass III** – Utrymme med krav på hög sekretess: **48; 40**

Utrustning i mötesrum

Med *standardutrustning för mötesrum* avses stolar och bord, whiteboard, skärmar, mikrofon samt kameror för hybrida möten. Mötesrummen kan därutöver utformas på olika sätt, exempelvis med både fyrkantiga och runda bord, samt med bord i normal sitthöjd eller ståhöjd.

I samtliga mötesrum bör det finnas minst en laddare för datorer samt adaptrar för uppkoppling till TV eller projektor. Rummen bör också vara förberedda med nätverksuttag vid dörren för rumsbokningsskärmar². Mötesrummen ska utformas enligt ljudklass II.

- **Mötesrum med mjüksittning**
Innehåller standardutrustning för mötesrum och planeras för upp till fyra personer. Därutöver möbleras rummet med sittmöbler som fåtöljer eller liknande.
- **Små mötesrum**
Innehåller standardutrustning och planeras för upp till sex personer.
- **Mellanstort mötesrum**
Innehåller standardutrustning och planeras för upp till tolv personer.
- **Stort mötesrum**
Innehåller standardutrustning och planeras för upp till 20 personer.
- **Öppna mötesytor**
Här bör en TV-skärm finnas för att visa

presentationer. Vid behov kan även en whiteboard placeras i anslutning till ytan.

- **Telefonbås**
Små båsar med ett mindre bord, avsedda för kortare digitala möten och telefonsamtal.
- **Kreativt mötesrum**
Ett rum med rikliga whiteboardytor och inredning som uppmuntrar till kreativa möten.
- **Projektrum**
Projektrum bör möbleras med bord och stolar som enkelt kan flyttas för att anpassas efter projektets behov. Rummen bör ha olika visualiseringsytor beroende på verksamhetens krav. Informationen i rummet bör kunna stå kvar så länge projektet är aktivt. Flera projekt kan dela på ett och samma projektrum.

² Bokningsskärmar

Ett litet mötesrum kan förses med bokningsskärm. Övriga mötesrum bör inte vara bokningsbara, för att möjliggöra flexibel användning. Större mötesrum bör vara bokningsbara. Cirka 50 % av arbetsrummen och samarbetsrummen kan förses med rumsbokningsskärmar och göras bokningsbara för digitala möten via Outlook. Även grupprummet med skrivbordsplatser samt projektrummet bör vara bokningsbara. Alla bokningsbara rum ska kräva att bokningen bekräftas i samband med starttid. Om bokningen inte bekräftas på skärmen när mötestiden påbörjas, ska rummet automatiskt släppas så att det kan nyttjas av andra.

WeOffice

Mer än bara vackra kontor

Utredning avseende utformning av labbmiljöer

WeOffice AB

🌐 www.weoffice.eu ✉ info@weoffice.se ☎ 0046 73 979 36 63
Hagaesplanaden 96, 113 69, Stockholm
Organisationsnummer 556906-2382

Gemensamma labbmiljöer

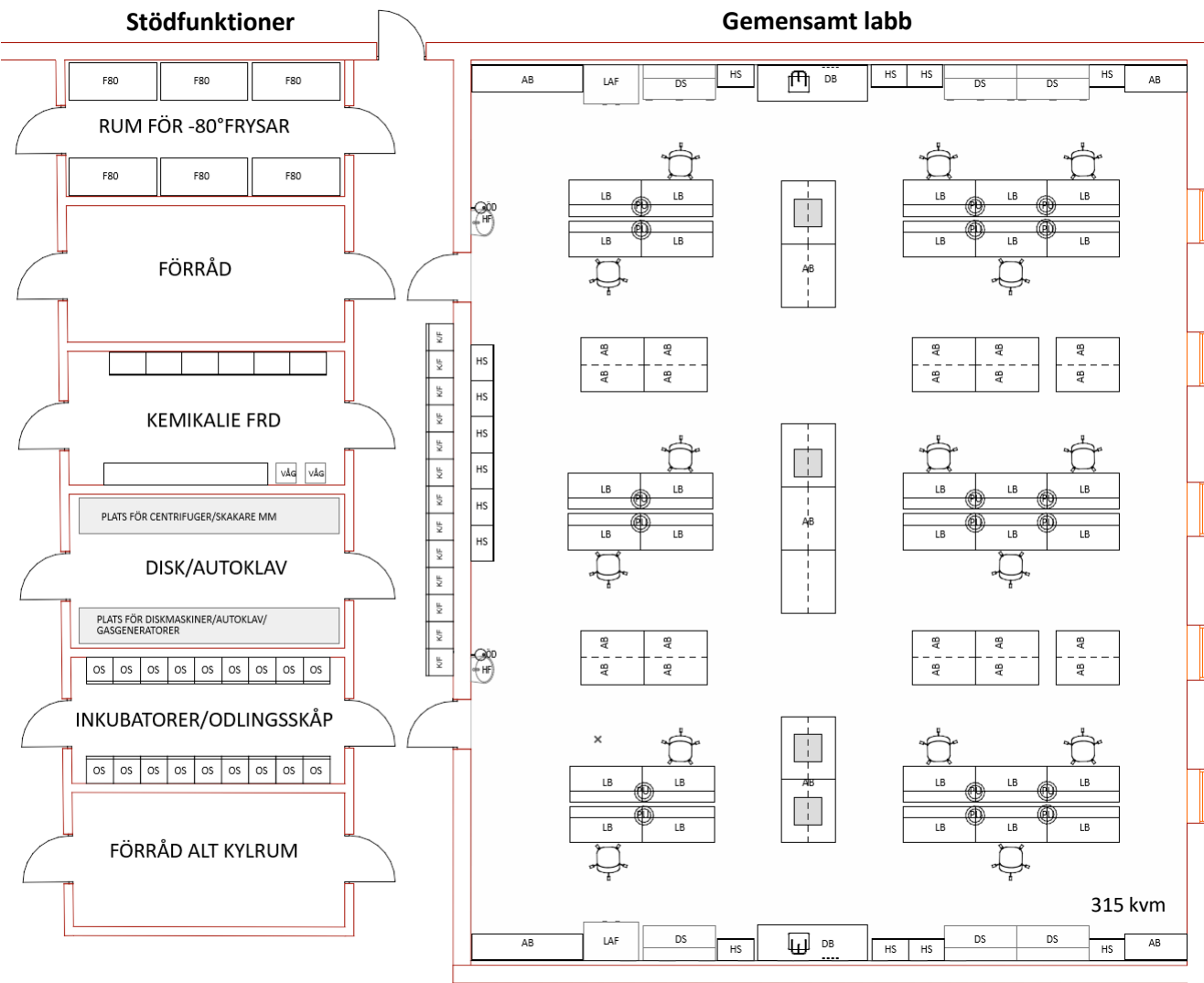
Härnäst presenteras ett antal förslag på gemensamma labbmiljöer. Förslagen är ett resultatet av den workshop som hölls den 3 april, där deltagarna fick i uppdrag att gemensamt identifiera vilka av de befintliga labben som kan dela yta och samlokaliseras.

Varje gemensamt labb har tillhörande ytor för stödfunktioner, anpassade efter de aktiviteter som bedrivs i respektive labb. I nuläget presenteras inget visuellt förslag på kontorsmiljöer i anslutning till labben, men målsättningen är att sådana ska finnas i närheten för att underlätta arbetet för medarbetarna. Slutligen redovisas även en lista över labb som inte bedöms kunna dela yta med andra labb.

Skisserna är utkast och behöver utredas vidare. De ytor som föreslås speglar olika alternativ för rummens utformning, där fokus bör ligga på att rummen fyller flera funktioner och uppnår en högre beläggningsgrad än i dagsläget.

Allmänna labb (Kluster A)

AB – Arbetsbänk
F80 - Frysskåp -80°C
K/F - Kyl och fry
OS – Odlingsskåp
DB – Diskbänk
HF – Högt skåp
LB – Labbänk
PU – Punktutsug
DS – Dragskåp
HS – Högt skåp
LAF – LAF-bänk
ÖD – Ögondusch

Beskrivning

Gemensamt labb A är utformat efter 11 individuella labb (se tabell), där majoriteten av dessa är diverse forskningslabb. Labbet är det största av de gemensamma labben, och erbjuder goda labb- och arbetsytor.

Utrustning

Labbet innehåller 30 labbplatser med tillhörande arbetsytor. Rummet är utrustat med dragskåp, höga skåp för förvaring av utrustning, LAF-bänkar, diskbänkar med avjoniserat vatten, handfat och ögondusch. Samtliga labbplatser är utrustade med punktutsug och uttag för tryckluft.

Utanför labbet finns kylar och frysar. I anslutning till labbet finns stödfunktioner som rum för minus-80 frysar, förråd, kemikalieförråd, diskrum med centrifuger, inkubatorer/odlingsskåp samt förråd alternativt kylrum.

Noterade behov av ändringar:

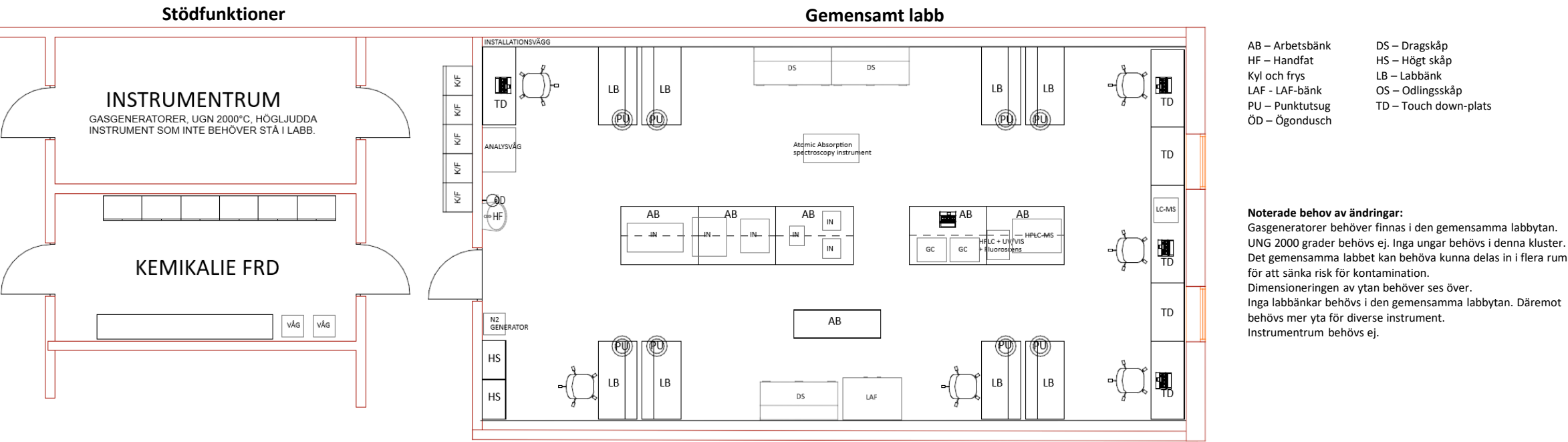
-80 frysar kan generellt ligga längre bort.
I klustret behöver även SSSVs behov av labbytor tillgodoses.

Befintliga labb

Rumsnamn	Rumsnummer	Yta	Beläggingsgrad	Institution
Forskningslabb	1093	44	66%	VF
Forskningslabb	1094	9	21%	VF
Forskningslabb	1123	31	36%	VF
Forskningslabb	1135	23	70%	VF
Lipidlabb 2	1156	54	100%	VF
Lipidlabb 1	1158	52	100%	VF
Forskningslabb	1165	35	-	VF
Forskningslabb	1171	22	-	VF
Forskningslabb	1173	44	38%	VF
Forskningslabb	1190	38	77%	VF, VSB
ALUV	2311 (2315, 2316)	51	2%	LAPF
Totalt		403 kvm		

Tabellen visar vilka labb som det gemensamma labbet är baserat på. De befintliga labben har en total yta om 445 kvm. Beläggingsgrad bygger på data inhämtad mellan 31 januari-18 mars.

Kemisk analys (Kluster B)

Beskrivning
Gemensamt labb B är utformat efter 4 individuella labb (se tabell). Labbet tekniktätt och utformat för instrumentkrävande arbetsuppgifter.

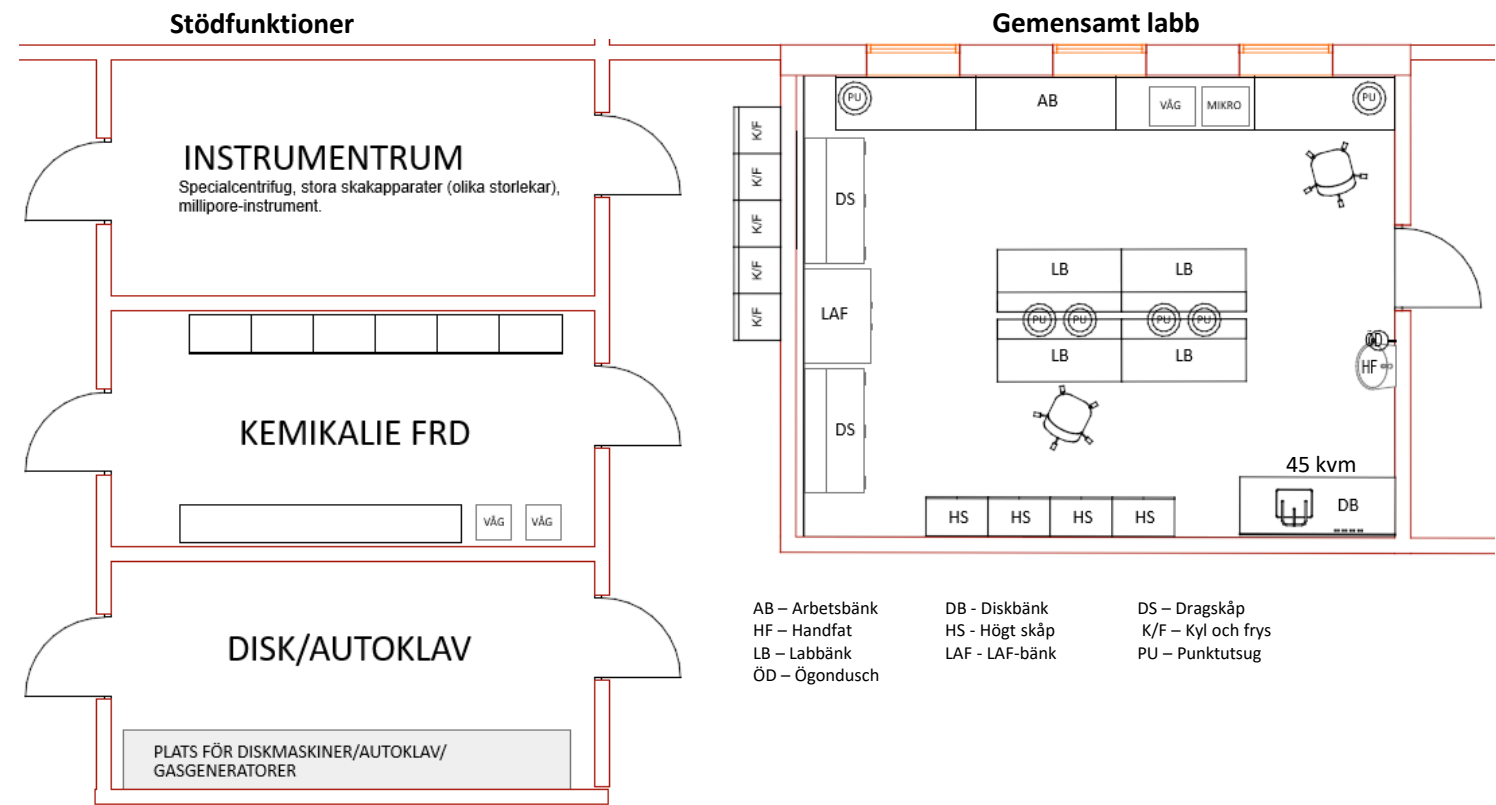
Utrustning
Labbet innehåller 8 labbstationer där arbetsbänkarna för utrustning och instrument är centralt placerade. Rummet utrustas med dragskåp, LAF-bänk, höga skåp, uttag för tryckluft vid labbstation, punktutsug, ögondusch och handfat. Tillgång till vätgas, helium och kvävgas kommer att finnas i eller i direkt anslutning till rummet. Effektiv ventilation kommer att finnas då många av aktiviteterna som utförs i rummet är känsliga för lukt.

Utanför rummet finns kylar och frysar. I nära anslutning till rummet finns stödfunktioner som instrumentrum för utrustning som genererar värme eller buller (ex. ugnar över 2000 °C), kemikalieförråd och inkubatorer/odlingsskåp.

Befintliga labb				
Rumsnamn	Rumsnummer	Yta	Beläggingsgrad	Institution
Instrumentlabb (GC, HPLC)	1154	58	38%	VF
Analyslabb/ICP	2219	25	2%	BT
Kemilabb	2510	25	13%	VSB
Kemiskt Analys Labb GC-MS	2511	17	30%	VSB
Totalt		125 kvm		

Tabellen visar vilka labb det gemensamma labbet är baserat på. De befintliga labben har en total yta om 125 kvm. Beläggingsgrad bygger på data inhämtad mellan 31 januari-18 mars.

Gemensamt labb - C

Beskrivning

Gemensamt labb C är utformat efter 3 individuella labb (se tabell). I labbet hanteras giftiga kemikalier och höga koncentrationer av syror.

Utrustning

Labbet innehåller 4 labbstationer. Rummet är försett med god ventilation och punktutsug för att möta aktiviteternas behov. Materialval för ytor och förvaring med hög kemikalieresistens, samt säker förvaring av kemikalieavfall. Rummet kommer även att kunna mörkläggas.

Rummet utrustas även med dragskåp, höga skåp, uttag för tryckluft vid labbstationer, punktutsug, ögondusch och handfat. Utanför rummet finns kylar och frysar.

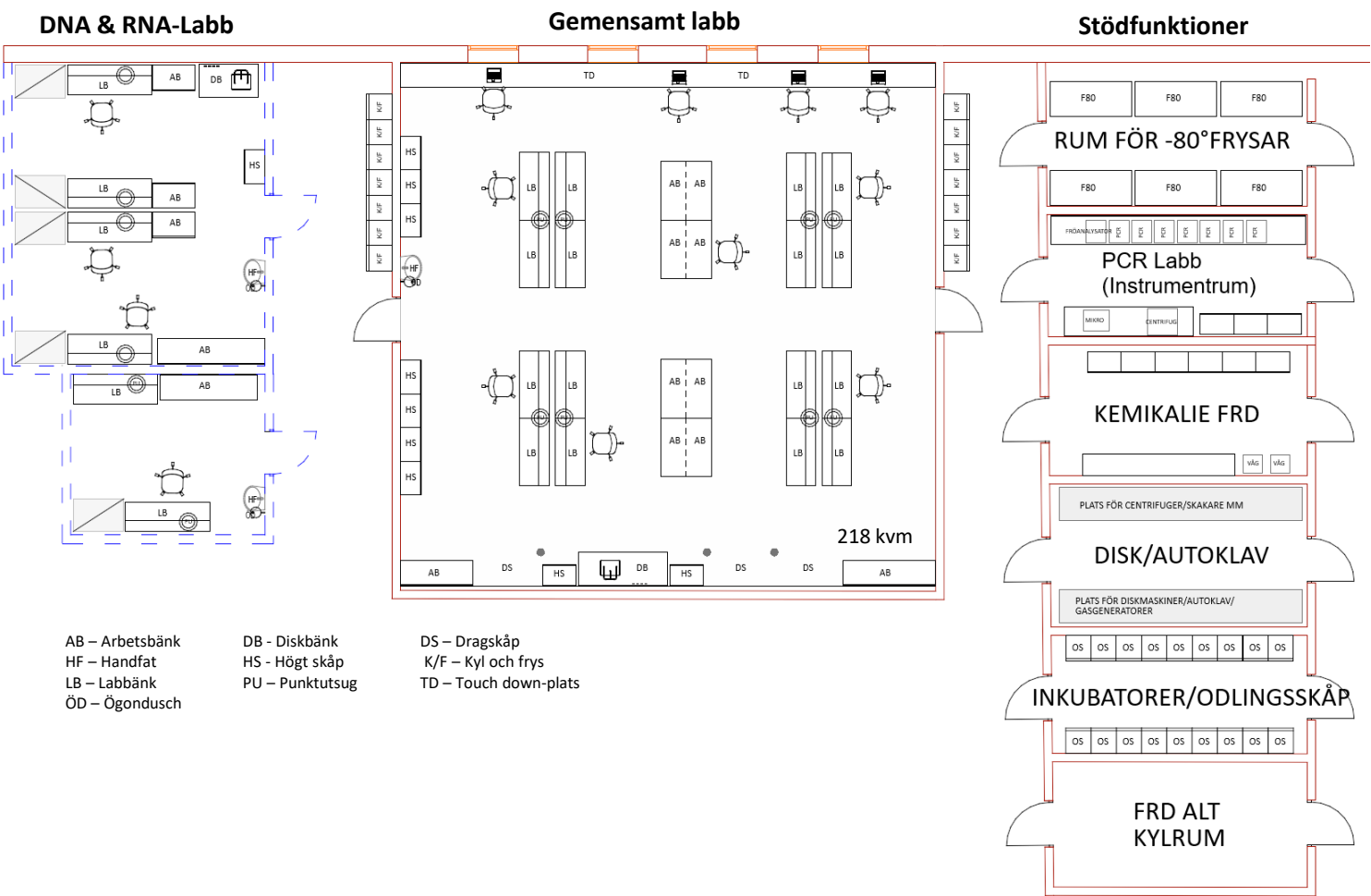
I nära anslutning till rummet finns stödfunktioner som instrumentrum (innehållande t.ex. specialcentrifug, skakapparater och millipore-instrument), kemikalieförråd och disktrum.

Befintliga labb

Rumsnamn	Rumsnummer	Yta	Beläggingsgrad	Institution
Analyslabb	2211	8	-	BT
Allmänlab	2218	29	13%	BT
Extracting room	2221	17	10%	BT
Totalt		54 kvm		

Tabellen visar vilka labb det gemensamma labbet är baserat på. De befintliga labben har en total yta om 54 kvm. Beläggingsgrad bygger på data inhämtad mellan 31 januari-18 mars.

Molekylär labb (Kluster D)

Beskrivning

Gemensamt labb D är utformat efter 9 individuella labb (se tabell). Huvudsaklig aktivitet i labbet är molekylärbiologi.

Utrustning

Labbet innehåller 16 labbstationer med tillhörande arbetsplatser. Rummet utrustas dragskåp, höga skåp, uttag för tryckluft vid labbstationer, punktutsug, diskbänk med tillgång till avjoniserat vatten, ögondusch och handfat. Utanför rummet finns kylar och frysar. Aktiviteter kopplat till DNA och RNA-extrahering förläggs i separata rum utanför det gemensamma labbet för att minimera risken för kontaminering.

Noterade behov av ändringar:

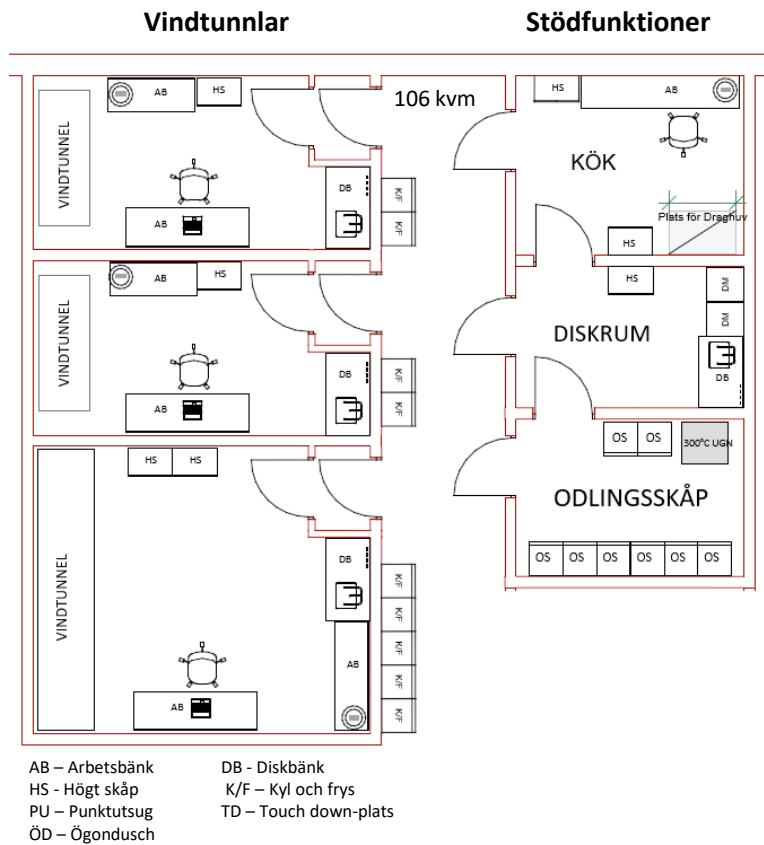
Rumsindelningen behöver ses över och även dimensioneringen som behöver vara mer generös. Istället för redovisad indelning kan tre olika rum behöva skapas för RNA, DNA extrahering samt för PCR. Elektrofores rum kan skapas som en stödfunktion.

Befintliga labb

Rumsnamn	Rumsnummer	Yta	Beläggningsgrad	Institution
Molekylärlabb	1088	41	58%	SSSV
Elektrofores.PCR	1114	40	68%	VF, VSB, SSSV
PCR Labb	1166	8	-	VF, VSB, SSSV
Allmänlabb/Molekylärlabb	1189	75	78%	VSB
RNA Labb (Molekylärlabb)	2607	26	8%	VSB
DNA Labb(Molekylärlabb)	2617	26	30%	VSB
PCR Labb(Molekylärlabb)	2621	26	26%	VSB
DNA Labb 1 för extraktion	-	-	-	BT
DNA Labb 2 för DNA arbete	-	-	-	BT
Totalt		241 kvm		

Tabellen visar vilka labb det gemensamma labbet är baserat på. De befintliga labben har en total yta om 241 kvm. Beläggningsgrad bygger på data inhämtad mellan 31 januari-18 mars.

Kluster - E

Beskrivning

Kluster E är istället för ett gemensamt labb ett kluster av olika rum med vindtunnlar och stödfunktioner till dessa. Förslag är att samtliga rum placeras inom samma område i byggnaden. På så sätt effektiviseras själva utförandet av de gemensamma aktiviteterna.

Utrustning

Varje vindtunnelsrum rum är utrustat med klimatkontroll inklusive luftfuktare, tryckluft och diskbänk med tillgång till avjoniserat vatten. Rummen kommer även att kunna mörkläggas.

I nära anslutning till vindtunnlarna finns stödfunktioner i form av kök för odling av t.ex. insektsmat, diskrum och odlings-skåp.

Noterade behov av ändringar:

Dimensioneringen av respektive vindtunnel behöver ses över. Man behöver även se över stödfunktionerna. Fler beteendeanalyslabb behövs och den större odlingsfunktionen som idag finns i växthuset skulle kunna samlokaliseras till denna kluster.
Myggodlingen och ugnen saknas.
Mer utrymme för beteendeanalyser.
Insektsodlingen är kraftigt underdimensionerad.

Befintliga rum

Rumsnamn	Rumsnummer	Yta	Beläggningsgrad	Institution
Vindtunnel	1124	16	-	VSB
Myggodling	1122 A och B	34	-	VSB
Kök/Mikroskoprum	2528	16	69%	VSB
Förkök/Diskrum	2828A	13	75%	VSB
Vindtunnel	2848	27	32%	VSB
Karantänslabb/Vindtunnel	2869D	14	2%	VSB
Totalt		120 kvm		

Tabellen visar vilka labb det gemensamma labbet är baserat på. De befintliga labben har en total yta om 241 kvm. Beläggningsgrad bygger på data inhämtad mellan 31 januari-18 mars.

Gemensamma labb Bioimaging platform och Grovlabb

Bioimaging platform – Mikroskoplabb (kluster F)

Mikroskoplabben i grupp F är idag 4 stycken där 3 av dessa ligger vägg i vägg. Förslag är att skapa 2 mikroskoplabb placerade i närheten av stödfunktioner som erbjuder minus 80-frys, odlingsskåp, kylar och frysar. De båda rummen kommer att ha arbetsbänkar och möjlighet till mörkläggnig.

Grovlabb (Kluster G)

Grovlabben i grupp G är idag 3 stycken. Förslag är att skapa ett gemensamt grovlabbkluster som består av tre olika rum för olika ändamål. Klustret bör placeras i anslutning till in- och utgång. Grovlabbet kommer att komma att erbjuda rengöringsfunktioner som stöveltvätt och rejäla vaskar, samt goda arbetsytor med tillgång till mycket förvaring.

I nära anslutning finns stödfunktioner, kylrum, torkskåp för växtmaterial och handverkstad. Delar av labbet kommer även att vara bokningsbara.

Befintliga mikroskoplabb

Rumsnamn	Rumsnummer	Yta	Beläggningsgrad	Institution
Mikroskoplabb	1017	18	21%	SSSV
Mikroskoplabb	1046	6	-	VF, VSB
Mikroskoplabb	1048	8	3%	VF, VSB
Mikroskoplabb	1050	9	16%	VSB
Totalt		41 kvm		

Tabellen visar vilka labb det gemensamma labbet F är baserat på. De befintliga labben har en total yta om 41 kvm. Beläggningsgrad bygger på data inhämtad mellan 31 januari-18 mars.

Befintliga grovlabb

Rumsnamn	Rumsnummer	Yta	Beläggningsgrad	Institution
Grovlabb	2236	43	59%	BT, VSB
Grovlabb	2238	19	-	BT, VSB
Grovlabb	2518	13	3%	VSB
Totalt		75 kvm		

Tabellen visar vilka labb det gemensamma labbet G är baserat på. De befintliga labben har en total yta om 75 kvm. Beläggningsgrad bygger på data inhämtad mellan 31 januari-18 mars.

Noterade behov av ändringar gällande grovlabben:

Även andra delar av verksamheten såsom LAPF kommer behöva ha tillgång till ytan. Dimensioneringen av både kluster F och G behöver ses över.

Isolerade labb som ej kan samlokaliseras

Beskrivning

Labben i tabellen till höger ska ej samlokaliseras. Orsaken till detta är främst risken för kontaminering, men även faktorer som specialanpassad utrustning.

Labben kommer i den framtida utformningen således att vara oberoende av varandra med undantag för följande rumsnummer som behöver ligga i mycket nära anslutning till varandra:

1130 och 1133
1136 och 1137
2104 och 2106
2109 och 2111

Yta

De befintliga labbens totala yta är idag 592 kvm. I och med att labben inte kommer att klustras, är det inte säkert att den framtida ytan minskas. Men genom att dela på stödfunktioner kan ytan effektiviseras, vilket är någonting som kräver vidare utredning.

Noterade behov av ändringar:

Rum 1124 är en stödfunktion till kluster A
Vävnadsodlingsrum saknas i listan men finns med i separat excellista som stödfunktion.
Riskklass 2 labb kan vara en del av kluster E som separat rum.
El Fys Labb kan vara i samma kluster som Kluster B men i separata rum.
Jästrum och Bakterielabb kan ligga i kluster A som stödfunktion men i separat rum.
Heterologlabb kan ligga i kluster D men i ett eget rum.
Viktigt att klustren och flöden hamnar i närheten av varandra.

Rumsnamn	Rumsnummer	Yta	Beläggingsgrad	Institution
Isotoplabb (Instrumentlabb)	1124	16	19%	VF
Sterillabb, Oomecyter	1127, 1128	27	20%	VSB
Vävnadsodlingsrum	1130	13	26%	VSB
Sterillabb, växter	1133	13	48%	VSB
Sterillabb, Svamp	1134	14	36%	VF, VSB
Diagnostiklabb	1136	28	48%	SSSV
Sterillabb, Svamp	1137	9	-	SSSV
Jästrum	1152	15	3%	VF
Bakterielabb	1164	21	65%	VF, VSB
Sterillabb, Växt	1184 (sluss), 1185, 1186	50	64%	VF
Luftsluss till klass 3 Labb	2106	6	-	BT
Riskklass 3 Labb	2104	27	-	BT
Riskklass 2 Labb	2109	52	26%	BT
BSL2 Sterilrum	2111	17	8%	BT
Mikrobiologilabb	2210	52	1%	BT
Food Lab	2234	36	20%	BT
Analyslabb/CN Labb	2309	34	34%	BT
Analyslabb PLFA Labb	2310	16	15%	BT
Analyslabb 15N Labb	2318	16	28%	BT
Allmänlabb	2512	8	1%	VSB
El Fys Labb 1 SSR/EAD 1	2514	35	53%	VSB
Kemisk Ekologi Allmänlabb	2515	17	28%	VSB
El Fys Labb 3	2519	17	1%	VSB
El Fys Labb 2 SSR/ERD 2	2520	17	22%	VSB
Karantänslabb	2609	8	-	VSB
Integrerat Växtskydd Allmänlabb	2614	17	19%	VSB
Heterologlabb	2622	17	0%	VSB
Biomekaniklabb	2821C	26	-	BT
Fält Labb	2828	13	17%	VSB
Dendrokronologilabb	Finns ej idag	-	-	SSSV
Totalt		634 kvm		

Förändringsledningsinsatser

I möten med verksamheten framkommer en stark önskan om att behålla fasta platser i rum. Samtidigt uttrycker många ett behov av förändring för att förbättra arbetsmiljön – särskilt vad gäller ökad möjlighet till samarbete, möten, gemenskap och lokalernas representativitet. Det råder dock tveksamhet kring hur ett flexibelt arbetssätt ska kunna tillgodose de varierande behoven utan att skapa onödiga ledtider eller försämra möjligheterna till koncentrerat arbete. I vårt förslag har vi adresserat de behov som medarbetarna har lyft, utifrån ett tankesätt där alla ska ha tillgång till samtliga typer av ytor när de behöver dem. Att genomföra en förflyttning till ett flexibelt arbetssätt innebär dock att vanor behöver förändras, och att nya sätt att interagera och arbeta individuellt måste introduceras. För att underlätta denna omställning – om och när ett sådant beslut formellt fattas – krävs både tydlig kommunikation och förberedande insatser. Nedan listas ett urval av aktiviteter riktade till styrgruppen som kan bidra till en smidigare övergång.

Nu:

- **Hur och varför**
Uppmärksamma medarbetarna på hur den nuvarande lösningen inte möter verksamhetens behov, och förtydliga varför förändringen är nödvändig.
- **Fördelar och nya krav**
Lyft fram fördelarna med den nya arbetsplatsstrategin och var tydlig med vilka nya krav arbetssättet ställer på individen. Förklara även skillnaden mellan ett flexibelt arbetssätt och att arbeta i ett öppet kontorslandskap.
- **Ett nytt arbetssätt kräver förändring**
Kommunicera tydligt att det nya arbetssättet innebär en faktisk förändring, och att det ställer krav på att medarbetare följer riktlinjer och visar tillit till det nya systemet.
- **Stötta cheferna**
Chefer måste få rätt förutsättningar för att leda i en flexibel miljö. De bör dels vara förberedda på att hantera förändringen, dels ha tillräcklig information för att kunna bemöta medarbetares frågor och eventuell oro.

Kommunikationsplan

Ta fram en kommunikationsplan med tydliga budskap och spridningsvägar inom organisationen. Skapa gärna en informationssida på intranätet där medarbetare kan ta del av material, uppdateringar och vägledning.

Utbilda

Förbered medarbetarna genom att erbjuda utbildningar som underlättar övergången till ett flexibelt arbetssätt – exempelvis i användning av relevanta IT-verktyg.

Senare: Inför och under implementering

Genomgång av ytor

När ritningar finns tillgängliga, presentera dem och gå igenom hur olika typer av ytor är tänkta att användas och varför.

Hinder och möjligheter

Planera workshops med chefer för att diskutera vilka hinder och möjligheter de ser med det föreslagna arbetssättet, och hur risker kan begränsas och potential realiseras.

Inför inflyttning:

Gemensamma överenskommelser

Ta fram överenskommelser för hur olika ytor ska användas. Utgå från vilka aktiviteter som får eller inte får ske i respektive yta, snarare än att enbart utgå från ljudmiljö – som ofta upplevs som abstrakt och relativ.

Introduktion

Genomför en *walk-through* i den nya miljön där medarbetarna får en introduktion till ytorna och hur de är tänkta att användas.

Efter inflyttning:

- Håll fast vid de gemensamma ramarna efter inflyttning och utvärdera arbetsplatsen efter 6 till 9 månader. Därefter kan anpassningar och förbättringar genomföras systematiskt, baserat på insamlad information.

Verksamhetens återkoppling och vägen framåt

I samband med att verksamheten tog del av utkastet till arbetsplatsstrategin lyfte WeOffice ett antal frågor som behövde besvaras innan strategin kunde färdigställas. Styrgruppen har återkommit med svar på några av dessa frågor, men har fortfarande ett internt arbete kvar innan slutgiltiga ställningstaganden kan göras. Nedan sammanfattas nuläget:

- **Arbetsätt:** Verksamheten är intresserad av en rumsstruktur som i huvudsak utgår från enskilda rum och grupprum för 4–6 personer, men som samtidigt möjliggör hög flexibilitet i användningen.
- **Diversifiering:** Fokus ligger på arbetsplatser, enskilda arbetsrum, grupprum, mötesrum och labb. Loungeyor och öppna mötesplatser prioriteras inte i nuläget.
- **Säkerhetszoner:** Det är viktigt att forskningslabb skyddas från obehöriga. Samtidigt vill till exempel LAPF kunna släppa in studenter i vissa labb- och kontorsmiljöer. Detta kräver vidare planering.
- **Hemvist:** Det finns en positiv inställning till att skapa hemvister per institution, där tyst och avskilt arbete möjliggörs. För att motverka organisatorisk isolering behöver interaktion, informationsutbyte och samarbete mellan institutionerna främjas genom kompletterande strukturer.
- **Klustring av labb:** Verksamheten har ännu inte landat i ett gemensamt ställningstagande. En fortsatt utredning kring samlokalisering, utrustningsbehov och samnyttjande krävs.
- **Flexibla platser i labb:** Denna fråga har ännu inte behandlats och kvarstår för vidare analys.

Inför det fortsatta arbetet

För att arbetsplatsstrategin ska kunna utvecklas vidare bedömer vi det som centralt att ta fram underlag som belyser vilka konsekvenser olika beslut kan få, utifrån målen – det vill säga representativitet, ändamålsenliga lokaler anpassade för dagens och framtidens utbildningar, lokalstandard, lokaleffektivitet, investeringsutrymme m.m.

Det är också viktigt att göra en översyn av de tilltänkta byggnaderna inom Västra noden, inklusive eventuella byggnader som i dag inte används av verksamheten, i syfte att bedöma hur dessa bäst kan disponeras.

Denna analys bör kompletteras med en kostnadsbedömning av olika alternativ för byggnadernas utformning och funktion. Vid denna bedömning bör hänsyn tas till redan genomförda investeringar, potentiell framtida avkastning (ROI), samt förbättrad funktionalitet, flöden och arbetsmiljö.